

การศึกษาการเปิดรับข่าวสารจากกรมวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

นางสาว สุชาดา พานิชยิ่ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-725-1

ลิขสิทธิ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016558

i 10206036

A STUDY OF THE EXPOSURE OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS
TO THE DEPARTMENT OF CURRICULUM AND INSTRUCTION DEVELOPMENT (DCID)
INFORMATION IN SIKHIU DISTRICT
NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

MISS SUCHADA PANICHYING

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-725-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการเปิดรับข่าวสารจากกรมวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

โดย นางสาวสุชดา พานิชยิ่ง

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อรารณ บิลันธนโหวาท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบญจรงค์กิจ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรารณ บิลันธนโหวาท)

.....กรรมการ
(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุชาดา พานิชยิ่ง : การศึกษาการเปิดรับข่าวสารจากกรมวิชาการ ของครูโรงเรียนประถม-
ศึกษา ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา (A STUDY OF THE EXPOSURE OF PRI-
MARY SCHOOL TEACHERS TO THE DEPARTMENT OF CURRICULUM AND INSTRUCTION
DEVELOPMENT (DCID) INFORMATION IN SIKHUI DISTRICT NAKHON RATCHASIMA
PROVINCE) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อรรรรณ บิลันธุ์โรวาท, 98 หน้า. ISBN-974-577-
725-1

การวิจัยเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาประ เภทของ เนื้อหาข่าวสารกรมวิชาการ ที่ครูต้องการ
รับทราบ ศึกษาความถี่ของการเปิดรับข่าวสารกรมวิชาการที่ผ่านช่องทางการสื่อสารบุคคล การ
สื่อสารมวลชน และการสื่อสารเฉพาะกิจ รวมทั้งหาความสัมพันธ์ของปัจจัยบุคคลด้านเพศ อายุ การศึกษา
จำนวนปีที่สอน กับความต้องการรับทราบข่าวสารกรมวิชาการ และความถี่ของการเปิดรับข่าวสารกรมวิชาการ
ผ่านสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ นอกจากนี้ยังศึกษาปัญหาการรับข่าวสารกรมวิชาการ และศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการรับข่าวสารกรมวิชาการของครูกับความถี่ที่จำเป็นในการนำไปปฏิบัติงานด้าน
การสอน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการรับข่าวสารกรมวิชาการ
2. ครูต้องการทราบข่าวสารกรมวิชาการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การสอนตามแนวหลักสูตร
ใหม่ การพัฒนาคู่มือครู แผนการสอน การวัดผลประเมินผล เป็นต้น 3. ครูรับข่าวสารกรมวิชาการผ่าน
สื่อมวลชน คือหนังสือพิมพ์มากที่สุด รองลงมา ผ่านสื่อเฉพาะกิจ คือ แผนการสอน คู่มือครู และเอกสาร
หลักสูตร 4. ปัจจัยบุคคลด้านเพศ อายุ การศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารกรมวิชาการ ยก
เว้นจำนวนปีที่สอน 5. ปัญหาการรับข่าวสารกรมวิชาการ คือ การรับเอกสารหลักสูตร คู่มือครู และแผน
การสอนไม่สม่ำเสมอและไม่เพียงพอ ครูศึกษาแผนการสอนมีความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติงานได้มาก
กว่าเอกสารหลักสูตรและคู่มือครู 6. ปริมาณการรับข่าวสารกรมวิชาการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความถี่ที่
จำเป็นในการนำมาปฏิบัติงานด้านการสอน ยกเว้นข่าวสารการวัดผลประเมินผล

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

พิมพ์ที่ศูนย์บริการข้อมูลวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงฉบับเดียว

SUCHADA PANICHYING : A STUDY OF THE EXPOSURE OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS TO THE DEPARTMENT OF CURRICULUM AND INSTRUCTION DEVELOPMENT (DCID) INFORMATION IN SIKHIU DISTRICT NAKHON RATCHASIMA PROVINCE : ASSOC PROF. ORAWAN PILUNOWAD, PH.D. 98 pp. ISBN 974-577-725-1

This study was aimed at surveying the types of The Curriculum and Instruction Development (DCID) information primary school teachers wanted to obtain. It was also assessing the frequencies of the primary school teachers' exposure to the DCID information through interpersonal media, mass media, and specialized or ad-hoc media to seek relationships between certain demographic factors (sex, age, educational background, number of years taught), and the need to get the DCID information and the frequencies of exposure to the DCID information. The reserch explored problems encountered by the teachers and investigated the relationships between the amount of the DCID information received by the primary school teachers and the feeling of necessity for applying to teaching activities.

Results of this study might be summarized as follows:-

1. The demographic factors were not related to the desire to obtain the DCID information.
2. The primary school teachers wanted to learn about the DCID information with regards to teaching following the new curricula, development of teachers' handbooks intructional plans, measurement and evaluation, etc.
3. The primary school teachers received the DCID information most often through the mass media (newspapers), followed by ad-hoc media (instructional plans, teachers' handbooks, curriculum documents,) etc.
4. The demographic factors were not related to exposure to the DCID information with the exception of the number of years taught factor.
5. Problems encountered included irregular and inadequate receipts of curricular documents, teachers' handbooks and instructional plans; and instructional plans being more effective than curricular documents and teachers' handbooks.
6. The amount of the DCID information received positively correlated to the feeling of necessity for applying to teaching activities with the exception of messages dealing with measurement and evaluation.

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
Orawan Pilunowad

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้ ได้รับแนวความคิดมาจากประสบการณ์การทำงานด้านการประชาสัมพันธ์ของผู้วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้รับการสนับสนุนให้คำปรึกษา จาก รศ.ดร. อรรรรณ บิลันธนโรวาท ผศ.ดร. ยุกต เบ็ญจรงค์กิจ แห่งคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อ.พันธณีษ์ วิหคโต จาก กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ รวมทั้งได้รับความร่วมมืออย่างดีจาก พี่ ๆ เพื่อน ๆ ที่ กรมวิชาการและทุก ๆ คน รวมทั้งกำลังใจจาก พี่ น้อง สกกุลพานิชย์ ในสาย คุณพ่อ เยื่อน และ คุณแม่ทองมาก พานิชย์ สุดท้ายนี้ ขอกราบขอพระคุณทุกท่านเป็นอย่างมาก มา ณ ที่นี้ ที่ช่วยให้ วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้

สุชาดา พานิชย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความสำคัญของครู.....	2
ความสำคัญของกรมวิชาการและข่าวสารจากกรมวิชาการ.....	4
เหตุผลสำคัญในการศึกษา.....	5
เหตุผลที่เลือกศึกษาในเขตอำเภอสีคิ้ว จ. นครราชสีมา.....	5
จุดมุ่งหมายในการศึกษา.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
นิยามศัพท์.....	9
2. แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การสื่อสาร.....	11
ช่องทางการสื่อสาร.....	13
การเปิดรับข่าวสาร.....	14
พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร.....	16
ลักษณะของผู้รับสาร.....	18
อิทธิพลของการสื่อสารมวลชน.....	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

อิทธิพลส่วนบุคคล.....	19
บทบาทของครู.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	24
ขั้นตอนในการศึกษาวิจัย.....	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถาม.....	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	28
กรอบความคิดในการดำเนินการวิจัย.....	29
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	31
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อศึกษาประเภทของเนื้อหาข่าวสาร จากกรมวิชาการที่ครูต้องการรับทราบ.....	34
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความถี่ของการเปิดรับข่าวสารจากกรมวิชาการ ของครูผ่านช่องทางการสื่อสารบุคคล สื่อสารมวลชนและ สื่อสารเฉพาะกิจ.....	39
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เพื่อศึกษาปัญหาการรับข่าวสารจากกรมวิชาการ..	53
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ปริมาณการรับข่าวสารจากกรมวิชาการและ ความรู้สึกจำเป็นในการนำข่าวสารกรมวิชาการไปปฏิบัติ งานจริง.....	56
ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการรับข่าวสาร จากกรมวิชาการ และความรู้สึกจำเป็นในการนำไปปฏิบัติงาน ด้านการสอน.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	60
ผลการวิจัย.....	60
เพศ.....	60
อายุ.....	60
ระดับการศึกษา.....	61
จำนวนปีที่ทำการสอน.....	61
ประเภทของเนื้อหาของข่าวสารกรมวิชาการที่ครูต้องการรับทราบ.....	61
ความถี่ของการเปิดรับข่าวสารกรมวิชาการ.....	62
ปัญหาการรับข่าวสารกรมวิชาการ.....	63
ปริมาณการรับข่าวสารกรมวิชาการของครูกับความถี่ที่จำเป็นในการนำไปปฏิบัติงานด้านการสอน.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน.....	65
อภิปรายผลการวิจัย.....	66
ข้อเสนอแนะ.....	71
รายการอ้างอิง.....	73
ภาคผนวก.....	78
ประวัติผู้เขียน.....	98

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง

1.	แสดงจำนวนร้อยละของครูโรงเรียนประถมศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	31
2.	แสดงจำนวนร้อยละของครูผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	32
3.	แสดงจำนวนร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา.....	32
4.	แสดงจำนวนร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถามตามจำนวนปีที่สอน.....	33
5.	แสดงร้อยละและค่าเฉลี่ยของครูที่ต้องการรับทราบเนื้อหาข่าวสาร กรมวิชาการ ประเภทต่าง ๆ	34
6.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความต้องการรับทราบ ข่าวสารจากกรมวิชาการของครูระหว่าง เพศชายและ เพศหญิง	37
7.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความต้องการรับทราบ ข่าวสารจากกรมวิชาการ จำแนกตามกลุ่มอายุของครู.....	37
8.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความต้องการรับทราบ ข่าวสารจากกรมวิชาการ จำแนกตามกลุ่มการศึกษาของครู.....	38
9.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความต้องการรับทราบ ข่าวสารจากกรมวิชาการ จำแนกตามกลุ่มจำนวนปีที่สอน.....	38
10.	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยความถี่ของการเปิดรับข่าวสารจากกรมวิชาการ ของครูผ่านสื่อบุคคล.....	39
11.	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยความถี่ของการเปิดรับข่าวสารจากกรมวิชาการ ของครูผ่านสื่อมวลชน.....	40
12.	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยความถี่ของการเปิดรับข่าวสารจากกรมวิชาการ ของครูผ่านสื่อเฉพาะกิจ.....	41
13.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรมวิชาการผ่านสื่อบุคคลระหว่าง เพศของครู.....	43
14.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรมวิชาการผ่านสื่อมวลชนระหว่าง เพศของครู.....	43

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง

1.	แสดงจำนวนร้อยละของครูโรงเรียนประถมศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	31
2.	แสดงจำนวนร้อยละของครูผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	32
3.	แสดงจำนวนร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา.....	32
4.	แสดงจำนวนร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถามตามจำนวนปีที่สอน.....	33
5.	แสดงร้อยละและค่าเฉลี่ยของครูที่ต้องการรับทราบเนื้อหาข่าวสาร กรมวิชาการ ประเภทต่าง ๆ	34
6.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความต้องการรับทราบ ข่าวสารจากกรมวิชาการของครูระหว่างเพศชายและเพศหญิง.....	37
7.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความต้องการรับทราบ ข่าวสารจากกรมวิชาการ จำแนกตามกลุ่มอายุของครู.....	37
8.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความต้องการรับทราบ ข่าวสารจากกรมวิชาการ จำแนกตามกลุ่มการศึกษาของครู.....	38
9.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความต้องการรับทราบ ข่าวสารจากกรมวิชาการ จำแนกตามกลุ่มจำนวนปีที่สอน.....	38
10.	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยความถี่ของการเปิดรับข่าวสารจากกรมวิชาการ ของครูผ่านสื่อบุคคล.....	39
11.	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยความถี่ของการเปิดรับข่าวสารจากกรมวิชาการ ของครูผ่านสื่อมวลชน.....	40
12.	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยความถี่ของการเปิดรับข่าวสารจากกรมวิชาการ ของครูผ่านสื่อเฉพาะกิจ.....	41
13.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรมวิชาการผ่านสื่อบุคคลระหว่างเพศของครู.....	43
14.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรมวิชาการผ่านสื่อมวลชนระหว่างเพศของครู.....	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

15.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรรมาธิการ ผ่านสื่อเฉพาะกิจระหว่างเพศของครู.....	43
16.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรรมาธิการของครูผ่านสื่อบุคคล จำแนกตามกลุ่มอายุ.....	44
17.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรรมาธิการของครูผ่านสื่อมวลชน จำแนกตามกลุ่มอายุ.....	44
18.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรรมาธิการของครูผ่านสื่อเฉพาะกิจ จำแนกตามกลุ่มอายุ.....	45
19.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรรมาธิการของครูผ่านสื่อบุคคล จำแนกตามกลุ่มการศึกษา.....	46
20.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรรมาธิการของครูผ่านสื่อมวลชน จำแนกตามกลุ่มการศึกษา....	46
21.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรรมาธิการของครูผ่านสื่อเฉพาะกิจ จำแนกตามกลุ่มการศึกษา..	47
22.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรรมาธิการของครูผ่านสื่อบุคคล จำแนกตามจำนวนปีที่สอน.....	47
23.	แสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มครู จำแนกตามจำนวนปีที่สอน ในเรื่องความถี่ของการเปิดรับข่าวสารจากกรรมาธิการผ่านสื่อบุคคล.....	48
24.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรรมาธิการของครูผ่านสื่อมวลชน จำแนกตามจำนวนปีที่สอน....	49
25.	แสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มครู จำแนกตามจำนวนปีที่สอน ในเรื่องความถี่ของการเปิดรับข่าวสารจากกรรมาธิการผ่านสื่อมวลชน.....	50
26.	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เรื่องความถี่ของการเปิดรับ ข่าวสารจากกรรมาธิการของครูผ่านสื่อเฉพาะกิจ จำแนกตามจำนวนปีที่สอน..	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27.	แสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มครู จำแนกตามปีที่สอนในเรื่อง ความถี่ของการเปิดรับข่าวสารจากกรมวิชาการ ผ่านสื่อเฉพาะกิจ.....	52
28.	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยปัญหาการรับข่าวสาร จากกรมวิชาการของครู.....	53
29.	แสดงค่าเฉลี่ยปริมาณการรับข่าวสารจากกรมวิชาการ และความรู้สึกจำเป็น ในการนำข่าวสารจากกรมวิชาการไปปฏิบัติงานจริง.....	56
30.	แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการรับข่าวสารจากกรมวิชาการ ที่ได้รับจริงกับความรู้สึกจำเป็นในการนำไปปฏิบัติงาน.....	59